

عنوان مقاله:

تاثیرپذیری و نقد ابن خلدون از مسعودی

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ایران، دوره 2، شماره 2 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

علی سالاری شادی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه ارومیه

صفی الله صفایی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه پیام نور همدان

خلاصه مقاله:

مقدمه ابن خلدون دربردارنده آراء و اندیشه های عمیق و افکار ابتکاری و نبوغ آمیز است. اما چون ابن خلدون مقدمه را بر اساس واقعیات سامان داد، در تحلیل و بررسی های خود از آراء و بینش های پیشینیان، بی نیاز نبود. در این راستا ابن خلدون در کتاب مقدمه با تعریف و تمجید از مسعودی تا آنجا پیش رفت که در مواردی کار خود را تالی کار مسعودی شمرد و آن را الگو خواند و تحت تاثیر آن قرار گرفت. مساله این است که چرا ابن خلدون در میان مورخان پیشین مسلمان، مسعودی را به عنوان الگو معرفی کرده است؟ چرایی این مساله به کدامین ویژگی کاری و یا فکری مسعودی بازمی گردد؟ از دیگر سو، ابن خلدون در موضعی، بر عکس آن تحسین، به سختی از مسعودی انتقاد و حتی مطالب او را رد کرد. عجالتا باید گفت در مجموع ساختار کتاب مروج الذهب به خصوص سیاحت های مسعودی و مباحث جغرافیایی آن که خود پایه و اساس مطالب تاریخی او شد، موجبات این شیفتگی را فراهم کرد. انتقادهای نیز بیشتر متوجه آن دسته از موارد است که در قاموس مباحث علم عمران او نمی گنجد. گذشته از آن دو، گاهی موضوعات مشابه مورد توجه هر دو در تحلیل و بررسی رویکرد های متضادی می یابند. این نیز از یک سو به ترکیب پیچیده کتاب مقدمه و مروج الذهب و از سوی دیگر به تفاوت و تضاد دیدگاه های آن دو بازمی گردد.

کلمات کلیدی:

در تحلیل و بررسی های خود از آراء و بینش های پیشینیان، ابن خلدون در موضعی، بر عکس آن تحسین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1300298>

